

10.01.2014 aktualizacja 10.01.2014

Ten artykuł można bezpłatnie przedrukować

Pomieszczenie na zboże sprzed ponad 8 tys. lat odkryli Polacy w Turcji

Największą dotąd znaną na obszarze Bliskiego Wschodu ilość zboża w doskonałym stanie zachowania z okresu neolitu, odkryli polscy archeolodzy w Çatalhöyük - słynnym stanowisku archeologicznym w Turcji.

Çatalhöyük jest jednym z największych centrów urbanizacyjnych pierwszych rolników i jednym z najbardziej znanych stanowisk archeologicznych świata.

"W niewielkim pomieszczeniu o powierzchni ok. 7 m² odkryliśmy cztery pojemniki wykonane z polepy glinianej. W każdym z nich znajdował się jęczmień wielorzędowy" – wyjaśnia PAP kierownik prac prof. Arkadiusz Marciniak z Instytutu Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W sumie z każdego z dwóch zbadanych dotychczas zasobników wydobyto prawie 5 kg zboża. Taka ilość i dobry stan zachowania to ewenement na skalę światową. Oprócz tego w pomieszczeniu odkryto kolejne skupisko innego zboża. Badania archeobotaników wykazały, że był to wymarły gatunek pszenicy – popularny w czasach neolitu na Bliskim Wschodzie i Europy. Pomieszczenie, w którym dokonano odkrycia, usytuowano jest w północno-wschodniej części domostwa - składało się na większą budowlę mieszkalną, użytkowaną 8,2 tysięcy lat temu. Był to okres chylenia się dużej osady ku końcowi. Zdaniem prof. Marciniaka na wzgórzu pozostały w tym czasie pojedyncze zamieszkane domostwa.

Cała konstrukcja zostanie przebadana w kolejnych sezonach badawczych. Już teraz jednak wiadomo, że komórka, w której przechowywano zboże, musiała spłonąć – zboże było zwęglone pod wpływem kilkuset stopni. Mimo to archeologom udało się ustalić, że ściany pomieszczenia od wewnątrz pobielono. Oprócz zasobników ze zbożem wewnątrz znaleziono kilka naczyń ceramicznych – również zasobowych.

Çatalhöyük jest położone w południowej części Wyżyny Anatolijskiej (centralna Turcja). Dotychczas wykopaliska Polaków skupiały się w centralnej części tellu - sztucznego wzgórza powstałego pod wpływem wielowiekowego osadnictwa. Obecnie, drugi sezon, archeolodzy badają fragment południowego stoku.

Pierwsze prace wykopaliskowe w Çatalhöyük przeprowadził Brytyjczyk - James Mellaart w latach 60. XX wieku. Badania wznowiono dopiero w 1993 roku. Międzynarodowym zespołem kieruje prof. Ian Hodder ze Stanford University. Polscy archeolodzy dołączyli do projektu w 2001 roku.

Çatalhöyük było zamieszkiwane nieprzerwanie przez 1200 lat pomiędzy 7200 a 6000 rokiem

p.n.e. Szacuje się, że w okresie swego największego rozkwitu gęsto zabudowane osiedle o powierzchni kilkudziesięciu hektarów zasiedlało ok. 6000 mieszkańców. Stanowisko zasłynęło dzięki malowidłom, którymi dekorowano ściany domostw i innym plastycznym dekoracjom wewnątrz domostw. Przedstawiały postaci ludzkie, zwierzęce i motywy geometryczne. Ciekawostką jest fakt, że zmarli byli grzebani pod podłogami domów.

Zeszlóroczne wykopaliska odbyły się od czerwca do sierpnia. Prace były możliwe dzięki dofinansowaniu Narodowego Centrum Nauki w ramach programu Harmonia.

PAP - Nauka w Polsce, Szymon Zdziebłowski

szz/ agt/

**ZAPISZ SIĘ
NA NEWSLETTER**

ZAPISZ SIĘ >

[WIĘCEJ NA TEN TEMAT](#)